

הנחה משיחת ש"פ בראשית תשמ"ה

תשורה בקשר לחתונת התמים יהודה הלוי ורעייתו ברעם כ"ט תשרי תשפ"ה

רבים מאנ"ש והתמימים הוגים בימים אלה בשיחות חודש תשרי ה'תשמ"ה - השנה תהא שנת מלך המשיח. בקונטרסים השבועיים של 'דברי משיח' של 'המכון להפצת תורתו של משיח' נדפסות הנחות משיחות תשרי תשמ"ה וכן ב-770 נדפסו וחולקו מידי ערב חוברות המכילות (גם) את השיחה היומית דשמחת בית השואבה של שנת תשמ"ה. שתי סיבות טובות ישנם לעיון בשיחות אלו במיוחד - הן מצד כך שהקביעות של תחילת שנת תשמ"ה זהה לקביעות של תחילת השנה הנוכחית והן מצד הציון דארבעים שנה לתשמ"ה והרי במלאות ארבעים שנה קאי איניש אדעתיה דרביה.

במהלך חודש תשרי תשמ"ה התייחס הרבי פעמיים בשיחותיו הק' לחסידים "שפיץ חב"ד" שעם השפיצקייט מזיקים להפצת המעיינות ומרחקים יהודים מדא"ח.

הרקע לדברים הוא שתי פרשיות הכרוכות זו בזו שאירעו בשנים שלפנ"כ - תשמ"ג ותשמ"ד בהם היו מעורבים הדוד ר' משה סלונים ואחינו הרב שלום דובער הלוי וולפא.

בחורף תשמ"ג הוציא ר' משה סלונים שני קבצי חידושי תורה בהם כתב בפירוש ובהדגשה שכ"ק אד"ש הוא המלך המשיח והיו סביב זה כמה הוראות והתייחסויות בע"פ ובכתב (ראה בזה תשורה סגל מישולובין ר"ח ניסן תשפ"ב עמ' 16 – 21, 'הזוכר למזכיריו' עמ' 19 – 20, ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענה כה).

בהמשך לכך שקד אחיינו הרב שד"ב וולפא על כתיבת חיבור תורני המתבסס על דברי הרמב"ם בהל' מלכים ונקודתו שביאת והתגלות המשיח היא עי"ז שהעם רואים שהנצר מבית דוד שנמצא בדור שלהם, יש בו התכונות שמונה הרמב"ם ואז העם בטלים אליו באופן שיוודעים שבחזקת שהוא משיח כרבי עקיבא שהכריז "דין הוא מלכא משיחא ועל ידי זה מתגלה המשיח עד שנעשה משיח בודאי. בספר אף היו פזורים רמזים על כך שכ"ק אד"ש הוא המלך המשיח.

במשך קיץ תשד"מ כתב הרבי כמה מענות קודש חריפות לרב וולפא בקשר לספר והפעולות לפרסום זהותו של משיח (ראה בליקוט מענות קודש תשד"מ מענה קעא ומענה רמד [אלא שבטעות במענה רמד חוברו שתי מענות והחל מ"כתבי לא הי' מפני חשש אולי כו""] זהו מענה נוסף). במענה האחרון כתב הרבי לרב וולפא שאלה על טענתו להצדקת פעולותיו וכתב "ודאי יענני על שאלתי בחצאי עיגול ואז בלי נדר אענהו". לאחר שהרב וולפא השיב על השאלה הגיע המענה בשתי שיחות פומביות בחודש תשרי.

הפעם הראשונה הייתה בשיחת ליל א' דחג הסוכות תשמ"ה. הרבי דיבר אודות הר"ת של השנה, (בה"א הידיעה) תהא שנת מלך המשיח. הרבי ביאר שהייחודיות והחידוש שבתואר 'מלך המשיח' הוא זה ש"אין מלך בלא עם", ו"מלכותו ברצון קיבלו עליהם". והרבי אף הוסיף שלעניין "ישנו הכח בשנה זו במיוחד, כשעברו כבר חמשת אלפים שנה, ונמצאים כבר באלף השישי, ואז גופא – אחרי חצות, היינו אחרי ת"ק שנים, ואז גופא – בסוף היום, ואז גופא – בשנת ה' אלפים תשמ"ה – שתהא בה' הידיעה שנת מלך המשיח".

לאחר דברים אלו שיכולים להתפרש כעידוד לפעול בענין קבלת מלכותו של הרבי מלך המשיח עצר הרבי והבהיר בקצירת האומר¹:

¹ עפ"י קונטרס 'דברי משיח' שהופיע לקראת ימים הראשונים דחג הסוכות תשפ"ה.

וכאן המקום להעיר:

שלא יהיו מ"שפיץ חב"ד" ויתחילו לפרש רמזים ו"פשט'לעך" – ענין שהוא בפירוש היפך רצון רבותינו נשיאינו, וענין שעל ידו יכולים למנוע יהודים מללמוד חסידות ח"ו, וכבר מנעו עי"ז בפועל תלמיד מללמוד חסידות!...

בדברים אלו, צריכים לסמוך על הקב"ה, ותפקידו של חסיד הוא "כמופת הייתי לרבים", להראות דוגמא חי' של חסיד אמיתי, חסיד שעוסק בלימוד החסידות; בכל מקום שהולך יש בידו מאמר חסידות, וכשאינ תחת ידו ("אונטערן האנט") מאמר – צריך להיות ניכר עליו שהוא חושב חסידות (כי יש לו מאמר חסידות שחוקק במחשבתו), וכאשר שואלים אותו שאלה בחסידות, עליו לדעת מה לענות באופן ש"ברור לך כאחותך כו", כך שיהי "וזאת הברכה" – "מראה באצבעו" עליו ואומר: הנה חסיד, כי הוא מונח באופן שכל מעיינו בו – בהפצת המעיינות חוצה, באופן ד"יותר ממה שהעגל רוצה לינק כו" (כמוזכר לעיל).

ובנוגע לטענה שהוא אינו אוחז בזה – הרמב"ם כבר הבהיר זאת בפסק דינו הידוע שכל אחד מישראל "רוצה הוא לעשות כל המצוות כו", הוא רוצה באמת לקיים את רצון ה', אלא שלפעמים יתכן ש"יצרו הוא שתקפו", ולכן צריכים רק להסיר את האבק שהצטבר ומכסה על רצונו האמיתי.

הפעם השנייה והמפורסמת יותר הייתה בהתוועדות הב' דש"פ בראשית תשמ"ה. היה זה לאחר השיחה השלישית כשר' שלמה קונין פצח בשירת "חיילי אדוננו" כשהקהל מצטרף עימו אולם הרבי עצר את הניגון מיד (ע"י יישור ראשו הק' - כמו שעושה תמיד אחרי ניגון כשרוצה לפתוח בשיחה חדשה²) והחל לדבר בחריפות ובכאב נורא על שפיץ חב"ד שע"י הדפסות, דיבורים וניגונים כגון אלו גורמים להרחקת עשרות יהודים מלימוד תורת הבעש"ט; היפך הכוונה. למרות שזה ניגון חסידי³ הרי ישנם ריבוי ניגונים חסידיים. הרבי דיבר בנושא כחמש עשרה דקות⁴ וסיפרו שהצעקות נשמעו עד הזאל הקטן⁵!

בהתוועדויות תשמ"ה ח"א נדפסה הנחה של חלק קטן ממה שדיבר הרבי באותה שיחה חריפה וג"ז בעריכה ועיבוד שיהיה ראוי לדפוס ופרסום לציבור הרחב:

כאן המקום להזכיר אודות ענין בלתי רצוי הדורש תיקון שנמצאים בשמח"ת – בודאי לא יזיק הדבר ח"ו לאף א' כי אם התועלת והתיקון שבדבר:

ישנם "שפיץ-חב"ד" החושבים שהם אלו שיודעים מה צריכים לעשות וכיצד צריכים להתנהג, וכל אלו שמסביבם, שמנסים להעיר להם לפעמים שעושים דבר בלתי-רצוי – אין הדבר מועיל להם כלל, בחשבם מי הם אלו שיכולים להעיר להם, בה בשעה שאף א' מהם אינו מגיע לדרגתם, שהרי הם "שפיץ-חב"ד"!...

כוונת הדברים – לאלו שכתוצאה מדיבורים שלהם, עניני דפוס שהדפיסו. או ניגונים וכו' גרמו לרחק עשרות יהודים מתורת הבעש"ט, לימוד החסידות והנהגה בדרכי החסידות. ולא עוד אלא אפילו יהודים שכבר התחילו ללמוד חסידות – הפסיקו ללמוד, כתוצאה מפעולותיהם של אלו! לא רק שפעולות אלו אינם מביאות לקירוב רחוקים, אלא אדרבה, עי"ז מרחקים את אלו שכבר התחילו להתקרב!

² פרט זה עפ"י זכרון ר' ברוך מנחם כהנא.

³ עפ"י חזרת ר' יואל כהן והנדפס ב'בית חיינו'.

⁴ פרט זה עפ"י זכרון ר' מיכאל אהרן זליגסון (קובץ משיח וגאולה גל' ג' עמ' 11).

⁵ פרט זה עפ"י זכרון ר' ישראל נח ווגל.

וגם כאשר מלבישים זאת באיצטלא דקדושה, "מיט א זיידענע זופיצע מיט א גארטל דערצו" ... אין זה משנה כלל את העובדה שעי"ז הרחיקו יהודים מתורת החסידות, עם כל התוצאות שבדבר. שכל זה רובץ על אחריותם!...

רצונך לנגן ניגון חסידי – ישנם ניגונים רבים! רצונך לדבר דברי חסידות, להפיץ עניני חסידות – ישנם ריבוי עצום של דברי חסידות! לך בדרך שסללו לנו רבותינו נשיאינו! אף א' אינו זקוק ל"חידושים" שלך, שהתועלת היחידה שבהם היא – מחלוקת חדשה נגד הבעש"ט ואדמור הזקן, רחמנא ליצלן! שב ולמד חסידות – מאמרי עבודה, והעיקר – שהמאמר ילמד אותך...

ולכן, להוי ידוע שכל מי שממשיך בפעולות אלו – הרי הוא מנגד ולוחם נגד חסידות חב"ד, נגד נשיא דורנו, הבעש"ט, עד מלכא משיחא... שרוצה וחפץ לבוא, אלא שממתין עד שיוסיפו בהפצת המעיינות חוצה, ואילו הוא – מרחק יהודים מתורת החסידות, רחמנא ליצלן!

(חסר קצת)

ויה"ר שלא יצטרכו לחזור על התראה זו, ומכאן ולהבא – לא תהי' פירצה בחומותינו, אצל כאו"א שבשם "חסיד חב"ד" יקרא, הן בד' אמות אלו, והן בכל מקום שבעולם, שהרי הקב"ה הוא בעה"ב בכל העולם כולו, ורצונו של משיח צדקנו, הבעש"ט ונשיא דורנו – שיפיצו את המעיינות חוצה, בכל העולם כולו.

ובודאי לא ישאר רושם כלל מכל זה, כי אם תיקון הדבר – ע"י ההשתדלות ביתר שאת וביתר עוז בכל הפעולות דהפצת המעיינות חוצה.

בסיום ההתוועדות לאחרי הבדלה חילק הרבי "כוס של ברכה" וכשעבר הרב שד"ב וולפא (יחד עם ר' זלמן טוביה אבלסקי) לקח הרבי בקבוק משקה ונתן לו במאמר פנים באמרו (באידיש): "זה עבור קריית גת, אין קשר בין דבר אחד לשני", ואח"כ הוסיף בחיור רחב כשעושה תנועת ביטול בידו הק': "אה, במלאכיו ישים תהלה"⁶.

*

לפנינו בפרסום ראשון הנחה משיחת ש"פ בראשית תשמ"ה הנ"ל. בעת ההתוועדות, ישב ר' דוד שי' פלדמן מוועד הנחות בלה"ק ומיד בצאת השבת החל לכתוב את ההתוועדות בראשי פרקים. הנחה זו א"כ כוללת את כל השיחה כולל הקטעים שהושמטו בהנחה שבהתוועדות אלא שהינה כתובה בצורה מתומצתת ולא כל הפרטים בה מובנים למעיין שלא נכח בהתוועדות.

תקוותנו שפרסום שיחה זו תואיל להבהיר ולהאיר את החידוש והייחודיות באישורו ועידודיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בשנים האחרונים לפרסום בשורת הגאולה ומלכותו, כולל ובמיוחד אישור ועידודו לפרסום הספר 'יחי המלך' לצד עידודים נוספים למחברו הרב וולפא לנאום ולהפיץ בעניינים אלו (ראה בליקוט מענות קודש תנש"א מענות רפא, תשלח, וליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה צ, תעו, ועוד).

⁶ כ"ז עפ"י זכרון בעל המעשה הרב וולפא – נדפס בשבועון בית משיח גל' 488.

צילום ההנחה בכתב יד ר' דוד פלדמן

ספיק חבד זה ינצלו טהור אגב זהו מנצח המלבי. עין
 או עש - קצת קצת אצבעים. הם מושגים טהור. כה ויטול
 והמנהג עם הזנים היכן ציון יבועל להם גז. כה אכיל
 מנצח המלבי א' ובלו' מלימד חסד. בקטעט. הוה
 בייחוד בנצלי. ברו יחיד. וילי יטיג מר. ולכן הולקו וזוסג
 אומרים סוף שמה - למינך בלג. מקול סופים
 יעצ. לא ינאים יתני לכן בנכד ישי נקטק. זמן גנצו
 לעינך עננים שער בחור' המסך חסד. זה דילגו ונכוס
 יבץ עליו אהיה. למינך אפעל שמה אקד וחורטי קצת
 הנכד וטג. שג ולמד חסד למינך. ענני. ונקטק - לא
 ילמדו הממד. אכוס יטיג ומר. מקול בנעל היוגין
 חלם מלוי. באור יחיד על אהיה. כל מנצח אקד
 בנצ. יחיה. אכל אהי אפעל. מקול. אהרם
 עמלך ילדו אהי קעטל יחסי.
 כנצם כנצ דילה ב' אהיה של אהרם. בקדו בקדו
 ככל הקולט מלמד אהיה ונקטק. ונצ. בקדו מ' מ' מ'
 ופם בטבע. בקל מלד. אהיה שמה נכד גז א'
 לו עזב. נכד חכמים. חולק וזוסג וכו'. טהר
 דנצ. קצת דילה כידים יעל אצלו ונכוס. כנצם
 יטו. כן ינכד חוקים, ואל בחור שמה אהי. זה נצו
 כה אהיה בזמן בלתי יטיג. שולי כונד דיהרטי אל.
 - נקטק הנעק בנעל. לא יהי מן יאהב נצו חכד.
 - מלמד. בנצו. בקטעט אהיה חכד. אהי אפעל בנצו.
 ג' מ' מ'. נצו אהיה נצו חסד. על טהרטי אהיה
 ונצו. אהיה אהיה נצו רב. חתום בנעל. נכד

פענוח בדרך אפשר:

דף א'

שפיץ חב"ד לא ינצלו שפיץ שיביא רח"ל תוצאות הפוכות. עד עתה לא עזר – על כל פנים עד מאה פעמים. הם חושבים שפיץ. כח ויכולת להתנהג על פי רצונם היפך ציווי בפועל. לא הם באי כח להפיץ תוצאות הפוכות א' וב' וג' בלימוד חסידות הבעש"ט. הביא הרחקה בנגלה. דבר יחיד נוסף ישות מציאות. לכן הולך ומוסיף.

אומרים שיום שמחת תורה לא יזיק בודאי. תקוה סוף כל סוף יעזור. לא יכולים שינוי טבע. הכבד ושב במקומך. זמן מנצל לעסוק עניינים שעל ידי זה בחור אחד הפסיק חסידות. על ידי דיבורו ודפוס.

ידע עליו אחריות. לא יכול לפעול שיאמר טעה וחרטה על כל פנים הכבד ושב. שב ולמד חסידות מאמרי עבודה והעיקר לא תלמד המאמר. להוסיף ישות ומציאות. מעשה בפועל הרחיקו עולם מלא. בחור יחידי. על אחריותו כל תוצאות שבזה.

בודאי יתחרט. לכל לראש להפסיק פעולות. מהרס עשרות יהודים לימוד בעש"ט וחסידות.

בכעס⁷ כתב דיבור ד' אמות שלי. אחרים. הקב"ה בעל הבית בכל העולם מלכא משיחא ובעש"ט ונשיא. הפצת מעיינות.

ואם בטבע בעל מחלוקת. להראות שעושה דבר שאף אחד לא עשה. פסק דין רבנים. הולך ומוסיף וכו'. ואין כאן מקומו.

בודאי על כל פנים דיבור ברבים יפעל אצלו ודכוותיה. ניגונים⁸. רק מקרב רחוקים ולא בחור שכבר למד, על ידי ניגון זה מפורש באופן בלתי רצוי. אולי⁹ כוונה דיצר הרע שלו.

נוגע הנהגה בפועל. לא יהיה מכאן ולהבא ד' אמות חב"ד.

מלחמה בציווי הבעש"ט והפצה חוצה אפילו זיידענע זופיצע. גארטל. ניגון לכאורה ניגון חסידי. על זה שהלביש אותיות ולבושים אתמול ולפני זמן רב הרחיק בפועל. פלוני בן פלוני.

דף ב'

וכיוצא בזה בכמה וכמה מקומות ויודעים זאת.

ויהי רצון שלא יצטרכו לחזור התראה זו בכתב ועל פה ושלוחים. בד' אמות מורי וחמי להעז נוסח כזה רחמנא ליצלן. מנצל להרחיק לימוד חסידות. על אחת כמה וכמה הפצת חוצה.

בודאי יצרו אנסו עד כדי כך. להסביר לשני כי שפיץ חב"ד. וכל מסביבו. שלא (אולי כתוב: יעשה) – כעבדא קמיה מריה. לדרגתו.

וכאמור, אין להאריך מצער הבהלה. **שנים**. הזהירו שנים ואף על פי כן קלוגינקער. הצליח אפילו שמחת תורה. בית הכנסת מורי וחמי.

⁷ לכאורה בכת"י ההנחה "בכעס". ואולי הכוונה אופן דיבורו של כ"ק אד"ש מה"מ.

⁸ בכת"י ההנחה באה כאן מילה לא ברורה, אולי "ישאלו".

⁹ אפשר שהקטע "אולי.." הוא הערת המניח.

לא רוצים לבזות ולצעוק – כנראה אין ברירה. לצעוק ברבים. ינצלו תלמידים הרעים. יבואו תלמידים טובים.

לא פרצה בחומותינו כי אם על שם חב"ד יקרא. וידעו מי שמשותף מנגד ולוחם חב"ד נשיא דורינו בעש"ט עד משיחא. רוצה לבוא ומחכה יוסיפו הפצה חוצה. עוקר מה שכבר למד (לא רק מוסיף) וזורק מקום הפכי. וצועק¹⁰ בשרירות אלך.

ויעקב הלך לדרכו. יקחו לדרכו רק (אולי כתוב: טוב שבו.) חבירו. ודברים שלא יכול לפעול – הכבד ושב.

אינך מחבר מנהג. פארשטייער חב"ד. לא יבואו בטענות היתכן (אולי כתוב: עולם גלות.) ויכול לפעול הפצה – היתכן ישתוק – אינו מנהיג. בונה. לוחם בתורת הבעש"ט. יבואו בטענות אליו. מלחמה באופן נסתר.

יש בגלוי בעש"ט והוא מנגד. אדמו"ר הזקן – תניא – להיפך. עמו קל לריב(?). בא אחד פארשטייער בעש"ט ואדמו"ר הזקן וכולם מסביבו לא שמים לב. – לא אליו הכוונה.

דף ג'

הלואי יפסיק החורבן שעשה בהפצה. ספר נדפס כאילו לא נתכוין והפיץ כו'. או על ידי דיבור ניגון.

לא ניגון חסידי – ריבוי ניגונים. דבר חסידות – ריבוי חסידות. מצוה הפצה – לך דרך רבים שסללו. לא דרך חידוש שלך.

יצרו אנסו. מחלוקת חדשה נגד בעש"ט ואדמו"ר הזקן.

ויהי רצון לא יצטרכו לדבר. ולא ישאיר רושם. רק רושם במקום חורבן הפצה יעשה כל התלוי אמת'ער חסיד אמרו לו(י) מהו הפצה. ולא קלוגינקער.¹¹ מחלוקת ישות ומציאות.

אם מישהו חושב בזיון. מחילה וסליחה וכפרה.¹² לא מתחרט מילים אלו נוגע להפצה חוצה ביאת משיחא. שלום ואחדות ישראל.

ויהי רצון אסרו חג בעבותים לקשר חג עם יום טוב בעבותים. ימשכו כל ימים טובים בכל השנה. על אחת כמה וכמה סיום יום טוב שמחת תורה ולהמשיך זריזות ומוסיף ואור עד קומי אורי אורך זרח.

במהרה ממש בביאת משיח צדקינו.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

¹⁰ בכת"י ההנחה באים כאן ג' מילים לא ברורות.

¹¹ בכת"י ההנחה באה כאן מילה לא ברורה, אולי "ועל" או "רעל".

¹² בכת"י ההנחה באים כאן ב' מילים לא ברורות, אולי "לב ונפש".